

Tillhörighet som (kanske) syns

Ute i samhället är chansen stor att man träffar på människor som klär sig på ett annat sätt än man är van vid, eller beter sig på ett annat sätt än man själv gör.

Där kommer en man med kritstrecsrandig kostym och slips. Och där kommer en kvinna med kritstrecsrandig kostym och slips. Där kommer en man med turban. Och där en kvinna med rosa slöja. Hennes läppstift går i färg med slöjan. Där en svartklädd person med ring i näsan, en kedja runt midjan, svart runt ögonen.

Kläder kan användas som symboler. En **symbol** är ett tecken som ska tala om något för den som ser den. Genom kläderna kan man visa vem man är, sin identitet, och vilken grupp man tillhör utifrån intressen, ålder, samhällsgrupp eller något annat. Det kan förstås också röra sig om olika religioner – genom kläder kan man visa vad man tror på eller vilken roll man har inom en särskild religion.

Kläder med betydelse

Vissa klädesplagg har mycket bestämda betydelser kopplade till en religiös position och status: prästkragen bärs av den som är präst, biskopsmössan av den som är biskop. Andra plagg kan ge utrymme för många olika tolkningar och bäras av olika skäl, till exempel sjal för kvinnor inom islam eller kurta och dohti för män i Hare Krishna-rörelsen. Vissa plagg har en tydlig symbolisk betydelse, som den judiska kippan eller sikhiska turbanen. Ibland är kläderna också tydligt kopplade till en viss inriktning inom en religion, kanske till och med till en viss grupp inom inriktningen. Lång eller kort rock, vid eller smal hatt, kort eller långt skägg – alla variablerna signalerar tillhörighet inom olika grupper av religiösa ultra-ortodoxa judar. Olika sätt att klä sig kan alltså fungera som signaler, och kan därför ibland inrymmas i det som beskrivs som **signaletik**, markörer som syftar till att stärka den kollektiva identiteten i den egna gruppen och avskilja den från andra grupper.

För den som kan tyda alla signaler är det lätt att se vem som tillhör vilken grupp. För andra är de ibland ganska små

